

ПОГОДЖЕНО

Т.в.о. директора КЗ

«Чернігівський базовий
фаховий медичний коледж»

**ПРО ПОРЯДОК ТА УМОВИ ОБРАННЯ ЗДОБУВАЧАМИ ОСВІТИ
ВИБІРКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН**

Переглянуто та внесено зміни
Педагогічною радою
КЗ «Чернігівський базовий фаховий
медичний коледж»
Протокол №1
від «31»08.2021 р.

1. Загальні положення

1.1. Положення про вільний вибір студентами вибіркового навчальних дисциплін (далі - Положення) містить основні вимоги щодо здійснення студентом права вибору відповідно до Закону України «Про фахову передвищу освіту» особи, які навчаються в закладах фахової передвищої освіти, мають право на участь у формуванні індивідуального навчального плану, вибір навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною освітньо-професійною програмою та навчальним планом, в обсязі, що становить не менше 10 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для освітньо -професійної програми фахової передвищої освіти. При цьому здобувачі фахової передвищої освіти мають право обирати навчальні дисципліни, що пропонуються для здобувачів вищої освіти, за погодженням з керівником закладу фахової передвищої освіти. Освітньо-професійна програма з будь-якої спеціальності містить нормативну складову та варіативну, що формується робочою групою.

1.2. Навчальні дисципліни за вибором студента - це дисципліни, які вводяться навчальним закладом для більш повного задоволення освітніх і кваліфікаційних вимог особи для потреб суспільства, ефективнішого використання можливостей закладу освіти, врахування регіональних особливостей тощо.

Вибіркові навчальні дисципліни професійної та практичної підготовки надають можливість здійснення поглибленої підготовки за спеціальностями та ОПП, що визначають характер майбутньої діяльності; сприяють академічній мобільності студента та його особистим інтересам, дозволяють здійснювати впровадження елементів програми у межах базової спеціальності з метою формування компетентності здобувача відповідно до вимог ринку праці.

1.3. За бажанням студент, який успішно засвоює обов'язкову навчальну програму, може збільшити встановлене навчальне навантаження за рахунок вибору додаткових дисциплін або дисциплін, що мають більший обсяг кредитів (але не більше 10%).

1.4. Вибір дисциплін варіативної частини освітньо-професійної програми студент здійснює при формуванні індивідуального навчального плану.

Індивідуальний навчальний план студента (ІНПС) є основним робочим документом студента.

Індивідуальний навчальний план студента розробляється на навчальний рік на підставі робочого навчального плану і включає всі нормативні навчальні дисципліни та вибіркові навчальні дисципліни, обрані студентом, з обов'язковим дотриманням нормативно встановлених термінів підготовки фахівця певного рівня освіти, з урахуванням структурно-логічної послідовності вивчення навчальних дисциплін, що визначають зміст освіти за певною спеціальністю, та системи оцінювання (підсумковий контроль знань, державна атестація випускника).

1.5. Вибіркові навчальні дисципліни поділяються на:

- дисципліни за вибором ЗФПО;
- дисципліни за вибором студента професійно-орієнтовані.

Дисципліни за вибором ЗФПО за певною спеціальністю є для студента обов'язковими.

Професійно-орієнтовані вибіркові дисципліни представлені в навчальному плані відповідної спеціальності. Студент даної спеціальності в обов'язковому порядку обирає одну із запропонованих дисциплін.

Якщо навчальний план передбачає блоки професійно-орієнтованих дисциплін, що відповідають певним ОПП спеціальності, студент повинен визначитись до початку викладання дисциплін даного блоку. При цьому дисципліни, обрані студентом, є для нього обов'язковими у повному обсязі, тобто він не може замінити їх будь-якими дисциплінами вільного вибору.

Студенти мають право обирати вибіркові дисципліни на весь період навчання.

Студент має право обрати навчальні дисципліни із запропонованого переліку, або будь-які інші дисципліни із навчального плану іншої освітньо-професійної програми в межах спеціальності, які відповідають необхідному обсягу кредитів та викладаються у відповідному - осінньому або весняному - семестрі. Якщо студент обирає дисципліну з іншого навчального плану, він зобов'язаний виконувати всі види робіт, передбачені робочою програмою дисципліни, та скласти

відповідний підсумковий контроль, в тому числі екзамен, не зважаючи на кількість екзаменів, які передбачені навчальним планом його спеціальності в даному семестрі. Студент не може обирати дисципліни з інших навчальних планів, якщо наслідком його вибору передбачувано є формування академічної заборгованості через відсутність необхідного рівня знань та вмінь.

1.6. Вивчення вибірових дисциплін проводиться:

- на рівні ФПО - з першого року (на основі повної загальної середньої освіти) та з другого навчального року (на основі базової загальної середньої освіти).

1.7. Формою підсумкового контролю вибірових дисциплін є залік.

2. Навчально-методичне забезпечення вибірових навчальних дисциплін

2.1 Викладання вибірових дисциплін можуть здійснювати всі ЦК за умови наявності відповідного кадрового, навчально-методичного та інформаційного забезпечення, що є свідченням спроможності викладачів ЦК оперативно задовольнити потреби здобувачів вищої освіти для створення індивідуальної освітньої траєкторії навчання за обраними спеціальностями.

2.2. Циклові комісії, які забезпечують викладання вибірових дисциплін, кожного навчального року подають в навчальну частину список дисциплін, які пропонуються для вибору студентам, робочі навчальні програми та анотації навчальних дисциплін разом з протоколами рішення засідань ЦК затверджуються Педагогічною радою.

2.3. Перелік дисциплін вільного вибору на наступний навчальний рік може змінюватись.

3. Порядок формування вибірової складової індивідуального навчального плану студента

3.1. Для формування контингенту студентів для вивчення вибірових дисциплін на наступний навчальний рік завідувачі відділень ознайомлюють студентів з переліком вибірових дисциплін, викладання яких вони забезпечують,

та їхніми анотаціями, сприяють студентам в одержанні в повному обсязі інформації про вибірккову дисципліну. Для отримання більш детальної інформації студенти мають право ознайомитись з навчальними та робочими навчальними програмами дисциплін, а також навчальними планами підготовки фахівців з інших ОПП.

3.2. Завідувачі відділень здійснюють попередній запис студентів на вивчення дисциплін вільного вибору та професійно-орієнтованих вибірккових дисциплін у терміни:

- до 1 вересня - для здобувачів ступеня фахового молодшого бакалавра (на наступний навчальний рік).

3.3. Якщо на блок дисциплін не записалася мінімально необхідна кількість студентів, навчальна частина доводить до відома студента про перелік дисциплін, які вважаються не обраними, і студент може обрати ту дисципліну, де є або може з'явитися достатня кількість студентів, або дисципліну вільного вибору іншої ЦК.

3.4. Після погодження дисциплін з завідувачами відділень студенти подають до навчальної частини заяви про обрані ними дисципліни (додаток 1) з проханням включити їх до свого індивідуального плану.

3.5. Заяви студентів щодо вибірккових дисциплін, включених після погодження у встановленому порядку до індивідуальних планів, зберігаються на відділенні впродовж одного року.

3.6. Якщо студент із поважної причини не зміг записатися вчасно, він, надавши відповідні документи, звертається до навчальної частини із заявою для запису на вивчення обраних ним дисциплін. Студент, який знехтував своїм правом вибору, буде записаний на вивчення тих дисциплін, які вважаються базовими для його спеціальності, або з міркувань оптимізації навчальних груп і потоків.

3.7. Студент в односторонньому порядку не може відмовитись від вивчення запланованої дисципліни. Самочинна відмова від запланованої дисципліни тягне за собою академічну заборгованість. Внесення у ІНПС додаткових навчальних дисциплін без погодження завідувача відділення не має юридичної сили. Вивчені таким чином курси не зараховуються.

3.8. З об'єктивних причин студент може внести зміни до заявленої ним варіативної складової ІНПС на наступний навчальний рік, подавши завідувачу відділення відповідну заяву. Заява може подаватись до початку навчального року за умови, що студент не розпочав опанування вибіркової навчальної дисципліни. Якщо вивчення навчальної дисципліни розраховано на декілька семестрів, то змінювати ІНПС в частині, що стосується вибіркової дисципліни, вивчення якої розпочато, неможливо.

3.9. Щорічно, в перший тиждень після завершення навчального року, студенти подають завідувачу відділення для перевірки фактичного виконання плану і прийняття рішення щодо подальшого навчання студентів.

3.10. Копія наказу про вивчення вибірових дисциплін надається до навчальної частини для складання та затвердження робочих навчальних планів, врахування в розрахунку навчального навантаження відповідних ЦК на навчальний рік та в розкладі занять.

3.11. Розклад занять формується навчальною частиною з урахуванням необхідності забезпечення права студентів на вивчення дисциплін вільного вибору в час, що не співпадає з розкладом занять студента за спеціальністю.

4. Прикінцеві положення

4.1. Випускова ЦК може дозволити студентам-учасникам програм академічної мобільності зараховувати вибірові дисципліни, які прослухані в іншому закладі-партнері, але не передбачені навчальним планом відповідної спеціальності в коледжі.

4.2. Випускова ЦК може дозволити перезарахування дисциплін у разі поновлення або переведення студента.

4.3. Перезарахування годин та кредитів проводиться за рахунок фактично вивчених дисциплін певного циклу за умови виконання ними функції споріднених компетентностей.

4.4. Зміни та доповнення до даного Положення вносяться та затверджуються Педагогічною радою коледжу у тому ж порядку, що й саме Положення.

ЗРАЗОК заяви студента на включення до індивідуального плану дисциплін вільного вибору (освітньо-професійної програми) _____

Голова ЦК _____

Завідувач відділення _____

студента _____

курсу, групи _____

(прізвище, ініціали)

ЗАЯВА

Прошу включити в мій індивідуальний навчальний план на

20 /20 навчальний рік наступні навчальні дисципліни вільного вибору:

Відмітка про вибір	Назва вибіркової дисципліни	
		Блок 1
		Блок 2
		Блок 3
		Блок 4
		Блок 5
		Блок 6
		Блок 7.....

(дата) (підпис)